

La frase del dia

“La paraula de la CUP no val absolutament res”

Artur Mas, EXPRESIDENT DE LA GENERALITAT

Tribuna

Agustí Colomines i Companys. Professor d'història contemporània a la UB

La generació irlandesa del 98

No fa pas gaire vaig veure un reportatge a la BBC sobre la generació nord-irlandesa, diguem-ne, del 98. És aquella que enguany ha arribat a la majoria d'edat. És la generació, per tant, que va néixer el 1998, l'any dels acords de pau de setmana santa que van significar l'inici del desarmament i la pacificació. Havien passat 75 anys des de la partició de l'illa, el 1921, que va deixar sota domini britànic els sis comtats de la regió de l'Ulster.

L'EXCUSA PER PRESENTAR el reportatge era que dijous d'aquesta setmana –ahir, per tant– se celebren les eleccions regionals en les quals aquests joves podran votar per primera vegada. Les eleccions a l'Ulster coincideixen amb les que també tenen lloc a Escòcia i el País de Gal·les per renovar les assemblees legislatives i corresponen a les que haurien hagut de tenir lloc el maig del 2015 i que es van ajornar perquè coincidien amb les eleccions generals al Regne Unit, aquelles que van donar la majoria absoluta a David Cameron.

EL QUE MÉS EM VA SORPRENDRE del reportatge va ser la decepció que corsecava els joves entrevistats. La majoria va deixar ben clar que no pensava anar a votar perquè estaven decebuts amb la política. Els entrevistats eren d'origen social i religiós diferent, que és el tall que divideix les dues comunitats, però la decepció era idèntica. Es notava la desconfiança d'aquests joves cap als polítics, alguns dels quals mantenen les seves responsabilitats de govern des del 1998. Desapareguts David Trimble i Ian Paisley, Martin McGuinness és avui l'últim vestigi del passat, atès que Gerry Adams fa política, sobretot, a Dublín.

LA COMUNITAT CATÒLICA representa ara el 45,14% de la població, mentre que els protestants són el 48,36%, el que vol dir que en una dècada els catòlics han cres-

cut sis punts. No és una dada innòcua, atès que els acords de pau preveïen que el dret a l'autodeterminació l'exerceix “el poble de l'illa d'Irlanda” i inclou decidir, “si aquest és el seu desig”, sobre la unitat d'Irlanda. El problema és que qui ha de permetre que es convoqui aquest referèndum és el secretari d'estat britànic “si en qualsevol moment li sembla probable que la majoria dels votants expressarien el desig que Irlanda del Nord deixi de ser part del Regne Unit i formi part d'una Irlanda unida”. Que la decisió de convocar un referèndum depengui de la percepció subjectiva, per no dir-ne partidista, d'un secretari d'estat decepat qualsevol.

TANMATEIX, NO EM VA SEMBLAR que aquesta qüestió fos el motiu de la decepció dels joves entrevistats per la BBC. Les enquestes electorals mostren que els dos partits que comparteixen govern, el DUP i el Sinn Féin, recularan, mentre que és previst una lleugera pujada dels dos partits moderats que van

protagonitzar els acords de pau, el protestant i conservador UUP i el catòlic i socialdemòcrata SDLP. A la fi de 1998, David Trimble i John Hume van rebre el premi Nobel de la Pau, tot i que hauria estat més valent i adequat que, posats a atorgar premis, els dirigents “moderats” haguessin compartit el Nobel amb els dos “radicals”, Adams i Paisley, perquè la pau també va ser possible gràcies a ells. El 2003, les urnes van rescabalarlos d'aquell menyspreu donant-los la majoria.

ARA FA 18 ANYS QUE NO HE TORNAT a Irlanda del Nord, tants anys com els que tenen aquests joves nous electors que diuen que no emetran el seu vot. Aleshores Belfast era una ciutat dividida, violenta, amb un atur bestial i decorada amb un munt de murals reivindicatius dels herois de cada comunitat. Els reporters de la BBC van triar llocs molt bonics per entrevistar aquests nois, com el passeig al costat dels antics molls, però es van oblidar d'explicar que a Belfast, per exemple, la violència sectària continua segant vides cada dia.

EL 1998, ADAMS NO ES CANSAVA de dir que la pau de veritat només seria possible si la seva generació era capaç de contenir la violència durant prou de temps perquè la generació de la pau assolís la majoria d'edat. Ho ha aconseguit. Bravo! I això no obstant, la generació de la pau està decebuda per les mateixes raons que els joves s'indignen a Nova York o a Barcelona. El desgavell econòmic del 2008 va portar a una brutal crisi financera, que va coincidir amb la descoberta de múltiples casos de corrupció del Fianna Fáil, el partit governant. Arreu passa el mateix. Deu ser per això que el Sinn Féin és avui el tercer partit de l'illa. Quines coses, oi? En menys de dues dècades, la vida política a Irlanda ha canviat com un mitjà, però els joves se senten igualment exclosos.

“La generació de la pau està decebuda per les mateixes raons que els joves s'indignen a Nova York o a Barcelona”

De set en set

Josep Maria Casasús

Bell humor

Convé riure o somriure quan les coses van de mal borràs i s'albiren noves maltempades en l'horitzó polític i econòmic.

L'humor ha estat sempre un remei per a malalties del cos i de l'ànima. Del vell i bell humor ens ofereixen ara receptes dos erudits: l'historiador Albert Balcells i el periodista Josep Maria Cadena. Acaben de publicar sengles llibres que contenen una mostra d'acudits gràfics de l'edat d'or de la premsa satírica catalana. Balcells ha tret l'antologia *La caricatura política a la Catalunya republicana (1931-1936)*, fruit saborós i saludable d'un acurat treball de recer-

Albert Balcells i Josep Maria Cadena ens n'ofereixen ara receptes

ca crítica en periòdics d'aquella època. L'ha editada l'Institut d'Estudis Catalans. Cadena ens ha posat a les mans de cop i volta els dos primers aplecs de l'obra completa de Joan Llaverias, el més dotat de tot l'esbart d'excel·lents ninotaires de la primera meitat del segle XX. És admirable la feina tenaç, rigorosa, ingent i minuciosa que va enllestint Cadena des de fa anys: compilar en successius volums tot el que publicaren en el setmanari *iCu-Cut!* uns bons especialistes en l'art de guarir el malestar general amb dosis d'ironia intel·ligent. Ambit ja li ha editat tres llibres sobre Junceda, un d'Opisso i els Llaverias acabats de sortir. L'humor gràfic català evoluciona des dels temps noucentistes i republicans que han estudiat Cadena i Balcells. L'humor d'abans era més elaborat; el d'ara és més esquemàtic. Un i altre són belles obres d'art que reconforten perquè convé riure i somriure amb qualitat.

Sísif

Jordi Soler

